

Републичком заводу за заштиту споменика културе – Београд достављен је захтев заинтересованог лица за појашњење конкурсне документације за јавну набавку конзерваторско рестаураторских радова на зидном сликарству Богородичине цркве у манастиру Студеница, ЈН бр. 1.3.5- оп/18, са следећим питањима:

Молим за појашњења Услови за учешће у поступку јавне набавке из чл. 75. Закона, тачка 1.2. (додатни услов).

У вези са додатним условима под

1) је наведено да “руководилац стручне екипе мора бити дипл. конзерватор-рестауратор или дипл. рестауратор-конзерватор или дипл. сликар-рестауратор са искуством у струци као и у руковођењу и организацији конзерваторско-рестаураторских радова на сликарству на споменицима културе у земљи или иностранству најмање 10 година. Такође, мора имати искуство у конзерваторско-рестаураторским радовима на сликарству на средњовековном малтеру **на носачу из XII века до XIII века** најмање 3 године“.

Допустите да скренем пажњу на једну елементарну чињеницу. Наиме, у струци је познато да једну слику чине 3 основна елемента: носилац („носач“), подлога и бојени слој. Када је нпр. реч о сликама на платну, носилац је платно, грунд је подлога и на подлози је бојени слој. Када је реч о зидним сликама, онда је носилац – зид (зидана структура), подлога је слој малтера, а на малтерној подлози је бојени слој. Поставља се питање, у каквој повезаности са методологијом рада на конзервацији и рестаурацији зидних слика је наведено хронолошко прецизирање, тј. из ког века је одређени зид, јер на зиду из 12. века може бити сликарство и из неког каснијег периода. Осим тога, за зидање су се, у истом столећу на различитим објектима (а у блиском окружењу), често користили разноврсни материјали или/и комбинације материјала (сига, кречњак, опека...). То упућује на закључак да, кад су у питању предметни радови, потпуно је ирелевантно из ког времена је зидана структура, тј. носилац. Методологија рада на зидној слици изведеној у фреско или секо техници или комбиновано фреско-секо, је иста независно да ли је изведена на зиду из X, XI, XII, XIII, XIV или XV (итд.) века.

Стога сматрамо да овакав услов за руководиоца радова - искуство од 3 године „на средњовековном малтеру на носачу из XII века до XIII века“ није адекватан, јер је већ наведени услов од 10 година „искуства у струци као и у руковођењу и организацији конзерваторско-рестаураторских радова на сликарству на споменицима културе у земљи или иностранству“ иначе врло висок критеријум за руководиоца „стручне екипе“, који довољно сужава избор на најстручније људе и мали број стручњака може га испунити. Овако формулисан услов, можда не и са намером, изгледа као да има за циљ да избор строго ограничи и да фаворизује одређену особу или извођача, без могућности слободне конкуренције.

Питање:

1. Када је реч о набрајању стручних звања приметили смо да недостају звања: дипл. сликар-конзерватор, акад. сликар конзерватор и акад. рестауратор. Да ли се и наведена звања исто признају пошто је реч о истом нивоу стручног образовања, али се назив стручног звања временом мењао?
2. Да ли се као испуњеност услова за „руководиоца стручне екипе“ ипак прихвата, уколико су испуњени захтеви у погледу стручног звања и искуства „у струци као и у руковођењу и организацији конзерваторско-рестаураторских радова на сликарству на споменицима културе у земљи или иностранству од најмање 10 година“ без посебно наглашеног услова: „искуство у конзерваторско-рестаураторским радовима на сликарству на средњовековном малтеру на носачу из XII века до XIII века најмање 3 године“?

Под тачком

2) Остали чланови стручне екипе ... - осим спорног услова да морају имати искуства „на средњовековном малтеру на носачу из XII до XIII века“ наведени су и параметри којима се та пракса валоризује, а они се крећу од „најмање два стручњака који су обављали стручну праксу

у институцији која се бави заштитом културног наслеђа“ преко „најмање 2 месеца“ и „најмање 5 месеци“, до најмање 1 година“ и „најмање 2 године“.

Као рестауратору са вишедеценијским искуством није ми јасно којим аргументима се могу правдати овако шаролики услови, јер све упућује на закључак да су наведени услови креирани прецизно према унапред жељеном персоналном саставу екипе. Потпуно је јасно да природа посла није у тој мери специфична да је неопходно да у екипи буду људи са тако формулисаним „квалификацијама“, ово се посебно односи на оне са 2 месеца искуства и оне који имају недефинисану „праксу у институцији“, а без икаквог реалног, практичног, правог искуства на терену. Уколико је Ваш одговор, да се заиста ради о специфичностима посла, **молим за стручно објашњење и образложење.**

Питање:

1. Да ли нпр. један стручњак, који има 6 (или више) месеци искуства у практичном, теренском раду на зидним сликама исуњава услов, боље од онога са само обављеном „праксом у институцији“ или је заиста за овај посао неопходно ангажовати баш оне „са обављеном праксом у институцији“?
2. Дакле, да ли се прихвата да стручњаци тиме што имају тражено стручно звање и довољно искуства у раду на конзервацији и рестаурацији зидних слика испуњавају услове за ангажовање у екипи (без искуства „у конзерваторско-рестаураторским радовима на сликарству на средњовековном малтеру на носачу из XII века до XIII века“, као сувишног услова, без значаја за извршење посла)?

У складу са чланом 63. став 3. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС” бр. 124/12, 14/15 и 68/15) Комисија за јавну набавку бр. 1.3.5-оп/18 даје следеће одговоре:

1. Прихватају се докази о стеченим звањима високообразовних институција у области конзервације и рестаурације.
2. Наручилац ће прихватити само оне понуде које су сачињене у свему у складу са условима предвиђеним конкурсном документацијом. Кадровски капацитет је у овом поступку јавне набавке одређен на основу вишегодишњег искуства у извођењу конзерваторско рестаураторских радова на живопису културног добра од изузетног значаја какав је манастир Студеница.
3. „Стручна пракса у институцији“ се односи на све послове у вези са заштитом културних добара који се обављају у оквиру институције, што подразумева и рад на терену.
4. Не прихвата се. Услов је прецизно одређен, с обзиром на то да се ради о живопису из XII и XIII века.

КОМИСИЈА
ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ БРОЈ 1.3.5-оп/18